

HelseOmsorg21-rådet

Dato 3. februar 2023, kl. 10.00 – 15.00
Sted Forskningsrådets lokaler, møterom Hassel 2

- Sak 1/1/23 Godkjenning av innkalling og sakliste**
- Sak 2/1/23 Spørsmål om habilitet**
- Sak 3/1/23 Godkjenning av referat fra møte 6/2022, 28. november 2022**
- Sak 4/1/23 Orienteringer**
- Sak 5/1/23 Aktiviteter 2023**
- Sak 6/1/23 Finansieringsmodeller i helsetjenesten**
- Sak 7/1/23 Oppfølging av toppledermøtet om helsenæringen**
- Sak 8/1/23 Handlingsplan for innovative offentlige anskaffelser**
- Sak 9/1/23 Strategi for persontilpasset medisin**
- Sak 10/1/23 Eventuelt**
- Sak 11/1/23 Evaluering av møtet**

Sak 1/1/2023

Godkjenning av innkalling og saksliste

Type sak	Vedtakssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge

Innkalling og saksliste legges frem for godkjenning.

Forslag til vedtak

Innkallingen og sakslisten godkjennes.

Sak 2/1/2023**Spørsmål om habilitet**

Type sak	Vedtakssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge

Bakgrunn

Habilitetsvurderinger og -avklaringer er et punkt på agendaen i alle rådsmøtene. I hvert enkelt tilfelle/sak skal både de skjønsmessige og de automatiske habilitetsbestemmelser vurderes. Vurderingene av eventuell inhabilitet blant medlemmene og håndteringen av denne skal protokollføres.

Rådet bes om å vurdere sin habilitet for sakene i dette møtet.

Forslag til vedtak

Det er ikke knyttet inhabilitet til noen av sakene på rådsmøtet.

Sak 3/1/2023**Godkjenning av referat fra møte 6/2022**

Type sak	Vedtakssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge
Saksbehandler	Henrietta Blankson
Vedlegg	1. Utkast referat fra møte 6/2022

Bakgrunn

Utkast til referat for møte 6/2022 ble sendt ut til medlemmene 5. desember med merknadsfrist 12. desember.

Sak 54/6/2022: antall kommuner er rettet opp i teksten.

Rådet bes om å godkjenne referatet.

Forslag til vedtak

Referatet for møte 6/2022 godkjennes.

HelseOmsorg 21-rådet

Dato Onsdag 28. november 2022, 10.00 – 15.00**Sted** Forskningsrådets lokaler i Drammensveien 288

Til stede: Per Morten Sandset, UiO (leder)
Baard Christian Schem, Helse Vest
Gro Jamtvedt, OsloMet
Ingrid Stenstadvold Ross, Kreftforeningen (digitalt t.o.m. sak 53.6.22)
Kristin Weidemann Wieland, KS (t.o.m. sak 55/6/22)
Lilly Ann Elvestad, Funksjonshemmedes Fellesorganisasjon (digitalt)
Marte Kvittum Tangen, Norsk Forening for Allmenmedisin (NFA)
Siri Forsmo, NTNU (digitalt)
Øivind Enger, Sarsia Seed (digitalt)
Wenche Dehli, Trondheim kommune

Forfall: Esperanza Diaz, UiB og Folkehelseinstituttet
Knut Inge Klepp, Folkehelseinstituttet
Stein Olav Skrøvseth, Nasjonalt senter for e-helseforskning
Tarje Bjørgum, NHO, Abelia
Veronika Barrabes, Novartis

Møtende vara: Monica Fossnes Petersson, KS (t.o.m. sak 55/6/22)

Observatører: Hjørdis Møller Sandberg
I tillegg andre observatører fra HOD, KD og KDD på deler av møtet digitalt

Til stede fra Forskningsrådet/HelseOmsorg21-sekretariatet:
Hege Strand Mikkelsen, seniorrådgiver
Henrietta Blankson, spesialrådgiver
Ina Dahlsveen, seniorrådgiver
Katrine Rolid, seniorrådgiver
Ole Johan Borge, avdelingsdirektør (f.o.m. sak 54/6/22)

Sak 47/6/22 Godkjenning av innkalling og sakliste

To saker ble meldt inn til eventuelt:

1. Høring i Utdannings- og forskningskomiteen 5. januar 2023 om Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning
2. Oppfølging av innspillet til nasjonalt eksportråd på Arendalsuka 2023

Vedtak: *Innkallingen og sakslisten godkjennes med de innmeldte sakene til eventuelt.*

Sak 48/6/21 Spørsmål om habilitet

Inhabilitet ble vurdert for sakene på dagens møte.

Vedtak: *Det er ikke knyttet inhabilitet til noen av sakene på rådsmøtet.*

Sak 49/6/22 Godkjenning av referat fra møte 5/2022, 28. september 2022

Ingen merknader var meldt inn til merknadsfristen. Referatet ble lagt frem for godkjenning.

Vedtak: *Referatet godkjennes.*

Sak 50/6/22 Orienteringer

Følgende orienteringer ble gitt:

- Medlemmer i rådet. Helse- og omsorgsdepartementet vil oppnevne en erstatte for Smeland som har meldt at han nå går ut av rådet.
- Oppfølging av toppledermøtet om helsenæring 22. september. Rådsleder orienterte om brevet som er sendt NFD i etterkant av toppledermøtet med rådets kommentarer og anbefalinger knyttet til kommunenes rolle som hjemmemarked og deres utfordringer, og behovet for en handlingsplan for innovative anskaffelser. Rådet foreslår også i brevet et møte for å diskutere innspill rådet har fått i forbindelse med dialogmøtene rådet gjennomførte i 2021 og 2022.
- Møte med statssekretærer i HOD, KD og KDD om et kunnskapsløft for kommunene inkludert etablering av KSF. Det er avtalt et oppfølgingsmøte i HOD 16. februar. Rådsleder Per Morten Sandset, Kristin Weidemann Wieland, Lilly-Ann Elvestad, Knut Inge Klepp og Wenche Dehli deltar i møtet sammen med representanter fra HO21-sekretariatet.
- Nasjonal satsing på infrastruktur. Rådsleder orienterte om prosess for utarbeidelse av nytt veikart for infrastruktur. Flere workshoper innenfor 7 forskjellige tematiske områder er gjennomført. Et ekspertutvalg vil gjennomgå prioriteringene fra workshopene og gi sine anbefalinger for veikartet. Det endelige veikartet skal vedtas av Forskningsrådets styre sommeren 2023.

Sak 51/6/22 Innspill til Nasjonalt eksportråd

Rådsleder og sekretariatet informerte om prosessen for utarbeidelse av innspillet og innhenting av støtte fra bedrifter og andre aktører i økosystemet rundt helsenæringen. Rådet er fornøyd med hvordan sekretariatet har arbeidet med koordineringen av prosessen, spesielt hvordan dette har samlet aktører på tvers av sektorer og bransjer, men også hvordan dette har bidratt til økt synlighet for HO21-

rådet. Hovedhensikten med arbeidet er å få helseindustri med blant de utvalgte næringene det skal satses videre på.

Rådet uttrykte at de gjerne ville ha gitt innspill til selve dokumentet, men det var ikke anledning til. Blant annet ble det tatt opp at begrepsbruken og definisjonen av helseindustri, helseteknologi og livsvitenskap kunne ha vært bedre forklart i innspillet. En utdyping av helseindustriens bidrag til bærekraft både i helsetjenestene, samfunnet og miljømessig ble etterspurt, i tillegg til mer fokus på det den sterke primærhelsetjenesten som fortrinn.

Vedtak: *Rådet stiller seg bak innspillet til Nasjonalt Eksportråd om helseindustri som eksportsatsing.*

Sak 52/6/22 Innspill til forskrift om Nasjonal løsning for tilgjengeliggjøring av helsedata

Innspillet ble lagt frem av rådsleder. Det kom inn noen få kommentarer til innspillet. SAMINOR og UngData legges til under befolkningsundersøkelser. Både strukturerte og ustrukturert journalinformasjon bør gjøres tilgjengelige. Punktet om dispensasjon fra taushetsplikten spesifiseres for å ivareta befolkningens tillit til deling av data. Rådet ønsker å spesifisere at det er viktig at det gjeldende målbildet også gjelder for de nye alternativene. Rådet antar at forskriften ivaretar de eventuelle endringene som kommer i forbindelse med den kommende organisasjonsgjennomgangen av Helsedirektoratet, Direktoratet for e-helse og Folkehelseinstituttet.

Vedtak: *Rådet slutter seg til innspillet med de kommentarer som kom på møtet.*

Sak 53/6/22 Evaluering av HelseOmsorg21-konferansen 2022

Det var 358 personer påmeldt HelseOmsorg21-konferansen 2022, hvorav 227 deltok fysisk.

Sekretariatet presenterte noen tall og tilbakemeldinger fra evalueringen som ble sendt ut til alle påmeldte i etterkant av konferansen. 119 deltagere svarte. Det var gode tilbakemeldinger og mange innspill til temaer for fremtidige seminarer og konferanser. Involvering av deltagerne pekte seg ut som et område for forbedring

Rådet var veldig fornøyd med arrangementet, både mht. innhold, form og gjennomføring. Det ble understreket at det er viktig at rådet jobber utadrettet og er relevante for ulike aktører. Det er behov for denne type møteplasser for gode dialoger og refleksjoner. Rådet påpekte også at det er fint med bredde i temaer og samtaler hvor det pekes på løsninger. Å invitere nye stemmer som har faginsikt og som har et helhetlig blikk framover, ble løftet som positivt.

For kommende arrangementer ble det å sette de store temaene på dagsorden og diskutere prioriteringer og framtid, trukket frem som ønskelig. Det bør prioriteres å involvere deltagerne mer, for eksempel gjennom scenarioverksted.

Regjeringen vil i 2023 legge fram en rekke nye stortingsmeldinger. Disse kan være utgangspunkt for arrangementer i regi av HO21-rådet.

Vedtak: *Rådet ber sekretariatet følge opp konferansen og innspillene hentet inn ved spørreundersøkelsen i tråd med diskusjonen.*

Sak 54/6/22 Kunnskapsstøtte for kommuner

Otto Christian Dahl (KS), Lars Bergersen (Bergen kommune) og Kåre Birger Hagen (FHI) ga innledninger om henholdsvis KSF-strukturen og -piloten og hvordan KS

jobber med å etablere piloter i andre regioner, implementering og erfaringer fra piloten i vest, og utvikling av et kunnskapsstøttesystem for kommuner og bruk av mini-metodevurderinger som et verktøy. Presentasjonene er vedlagt referatet.

Det ble presisert at alle kommuner ikke nødvendigvis skal drive med forskning, men alle kommuner må bruke resultatene fra forskning. Det er avgjørende å få kunnskapen (både ny og eksisterende) inn i en struktur som bidrar til skalering. Viktigheten av å få på plass en nasjonal løsning ble understreket og det ble påpekt at rådet bør ta en tydeligere rolle, blant annet ved å fremme behovet for stimuleringsmidler til en felles struktur. Det må være et kunnskapsgrunnlag for de beslutningene som tas og det må være innholdet i tjenesten som er førende.

Det ble videre påpekt at systemet med Nye metoder i spesialisthelsetjenesten ikke kan overføres direkte til kommunene. I kommunal sektor vil det i praksis være 356 forskjellige beslutningsforum. Det kom innspill om at rådet bør adressere denne problemstillingen mer helhetlig og belyse hvilke muligheter en faktisk har for å påvirke utviklingen til tross for kommunenes selvråderett.

Vedtak: *Rådet tar informasjonen og innspillene med seg i det videre arbeidet med området.*

Sak 55/6/22 Innspill til Nasjonal helse- og samhandlingsplan

Utkast til innspill ble diskutert. Rådet syntes det var et godt utkast, men hadde også noen forslag til presiseringer og momenter som burde komme tydeligere frem i innspillet. Dette gjaldt blant annet behov for informasjonsdeling og regelverksutvikling, og hvordan forskjellige samarbeidsstrukturer omtales. I tillegg bør behovet for tiltak knyttet til reduksjon av sosial ulikhet i helse løftes. Det ble også understreket at rådet bør fremme at det er en nasjonal oppgave å sørge for stimuleringsmidler til å etablere Kommunenes strategiske forskningsorgan (KSF).

Vedtak: *Rådet slutter seg til innspillet med de kommentarer som kom på møtet.*

Sak 56/6/22 Eventuelt

1. Høring i Utdannings- og forskningskomiteen 5. januar 2023 om Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. Rådet ønsker å sende innspill og søke om å delta i høringen som avholdes 5. januar. Rådet ønsker blant annet å kommentere på den delen av langtidsplanen som omhandler forskningssystemet knyttet til helse. Sekretariatet utarbeider et innspill i samråd med rådsleder som sendes på sirkulasjon til rådet for eventuelle kommentarer.
2. Oppfølging av innspillet til nasjonalt eksportråd på Arendalsuka 2023. Rådet har i forbindelse med koordinering av prosessen for et bredt forankret innspill til nasjonalt eksportråd om helsenæring som en prioritert eksportnæring, fått forespørsel om å koordinere et felles arrangement med relevante aktører på Arendalsuka 2023. Rådet ønsker å ta denne oppgaven.

Vedtak: *Rådet ber sekretariatet følge opp punktene.*

Sak 57/6/22 Evaluering av møtet

Vedtak: *Intet.*

Sak 4/1/2023

Orienteringer

Type sak	Orienteringssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge
Saksbehandler	HO21-sekretariatet
Vedlegg	<ol style="list-style-type: none">1. Årsrapport for HelseOmsorg21-rådet 20222. Tildelingsbrev til Forskningsrådet fra Helse- og omsorgsdepartementet3. Agenda toppledermøte Mission Cancer4. Presentasjon innspill til Nasjonalt eksportråd

Innspill, høringsvar og formidling fra HelseOmsorg21-rådet innsendt/publisert siden siste rådsmøte (se <https://www.helseomsorg21.no/om-helseomsorg21-radet/HelseOmsorg21-radetmener/>)

Følgende høringer og innspill er sendt fra HelseOmsorg21-rådet siden siste rådsmøte (6/2022):

- Innspill til Nasjonal eksportråd om at helseteknologi og livsvitenskap skal bli Norges neste strategiske eksportsatsing
- Innspill til forskrift om nasjonal løsning for tilgjengeliggjøring av helsedata
- Innspill til Nasjonal helse- og samhandlingsplan
- Innspill til stortingshøringen om langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (skriftlig innspill, deltagelse i komitehøringen og ettersending av tilsvar til spørsmål fra komitemedlemmene Jan Tore Sanner og Hege Bae Nyholt)
- Kronikk om langtidsplanene for forskning og høyere utdanning i Dagens medisin: Helseprioritet er et nødvendig fremtidssteg

Årsrapport 2022 for HelseOmsorg21-rådet

Rådets aktiviteter i 2022 er oppsummert i vedlagte årsrapport, se vedlegg 1. Årsrapporten publiseres på nettsiden til HO21.

Tildelingsbrev til Norges forskningsrådet fra Helse- og omsorgsdepartementet

Helse- og omsorgsdepartementet har bedt om at departementets tildelingsbrev til Forskningsrådet for 2023 gjøres kjent for rådet, se vedlegg 2.

Oppfølgingsmøte med politisk ledelse i HOD, KD og KDD om et kunnskapsløft for kommunene

Møtet som var berammet 16. februar er utsatt til 16. mai grunnet budsjettårshjulet og andre store pågående prosesser i departementene.

Toppledermøte Misson Cancer

Toppledermøte om EUs samfunnsoppdrag på kreft og kreftplan (Mission on Cancer og Europe's Beating Cancer Plan) ble arrangert tirsdag 20. desember i Forskningsrådets lokaler. Møtet som ble arrangert av den nylig etablerte norske krefthubben ([Cancer Mission Hub Norway](#)), samlet ca. 80 norske toppledere og andre sentrale bidragsyttere. Overordnet tema på møtet var hvordan EU og Norge lykkes med «missions» som metode, og hvordan Norge kan bidra til EUs kreftplan og samfunnsoppdrag på kreft.

På talerlisten var Helse- og omsorgsminister Ingvild Kjerkol, EU-kommisjonens John Ryan - Acting Deputy Director-General for Health, DG SANTE, og professor Walter Ricciardi - leder av Mission Board for Cancer. Videre fulget en panelsamtale mellom toppledere i organisasjoner som er involvert i samfunnsoppdrag på kreft. Detaljert agenda i vedlegg 3.

Innspill til Nasjonalt eksportråd om helseteknologi og livsvitenskap som prioritert eksportnæring

Nasjonalt eksportråd har fått 62 innspill til mulige nye satsingsområder. Disse er registrert og arkivert hos NFD, som offentlige dokumenter.

En samlet oversikt over innspillene ble presentert i Nasjonalt eksportråd 12. januar, og representerte stor bredde og styrke i norsk eksport. Helseindustriens innspill til eksportrådet ble presentert av Per Morten Sandset (HO21-rådet og viserektor v/UiO), Tarje Bjørgum (Abelia), Hanne Mette Kristensen (leder TLSC og representant for helseklyngene og Monica Larsen (LMI og representant for Melanor, Norsk Industri og NHO Geneo) deltok. Presentasjonen er vedlagt, se vedlegg 4.

Sekretariatet for Nasjonalt eksportråd fortsetter å bearbeide innspillene. Parallelt med dette gjennomfører Menon Economics nå en overordnet studie av norske eksportmuligheter, som vil inngå som en del av beslutningsgrunnlaget. Eksportrådet skal i denne runden gi råd til Næringsministeren om to til tre nye nasjonale eksportsatsinger.

Videre prosess:

- 17. februar, møte i Nasjonalt eksportråd – delrapport fra Menon Economics
- april, sluttrapport fra Menon Economics
- 18. april, sluttbehandling i Nasjonalt eksportråd.

Det betyr at det fortsatt er tid til å sende nye momenter til innspillene, eller bygge nye samarbeidskonstellasjoner. Nasjonalt eksportråd vil gå igjennom kriteriene for valg av nye eksportsatsinger i møtet 17. februar. Generelt vil bredt samarbeid og kraftsamling gjennom flere sektorer kunne styrke en nasjonal satsing.

Forslag til vedtak

Tas til orientering

Årsrapport 2022

HelseOmsorg21-rådet

HelseOmsorg21-rådet (rådet) skal skape en målrettet og helhetlig nasjonal innsats for forskning og innovasjon innenfor helse og omsorg. Innsatsen er rettet mot hele verdikjeden fra forskning til innovasjon og kommersialisering.

Rådet skal bidra til å sikre dialog og møteplasser mellom den offentlige sentrale helseforvaltningen, offentlige helse- og omsorgstjenester, universitets- og høyskolesektoren, instituttsektoren, privat sektor og brukerorganisasjonene.

Gjennom å legge til rette for samarbeid om helse- og omsorgsforskning, innovasjon og næringsutvikling, skal rådet bidra til god folkehelse, effektive helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet og verdiskaping. Rådet skal videre delta i samfunnsdebatten og bidra i formidlingsarbeid.

Rådets mandat gjelder for perioden 2. januar 2020 til 2. januar 2024.

- Rådet skal bidra til en koordinert og helhetlig oppfølging av HelseOmsorg21- strategien. Rådet har en rådgivende rolle ovenfor de ulike aktørene.
- Rådet skal se hen til mål og tiltak i relevante stortingsmeldinger og nasjonale strategier og initiativ som er lagt frem i etterkant av HelseOmsorg21-strategien.
- Rådet skal gi råd om videreutvikling av HelseOmsorg21 Monitor.
- For øvrig definerer rådet hvilke oppgaver som er hensiktsmessige for å bidra til å nå sitt formål.

Rådsmøter i 2022

Rådet har hatt seks ordinære rådsmøter i 2022. To av møtene har vært digitale. Sakspapirer, presentasjoner og referater fra møtene er lagt ut på [nettsiden til HO21](#).

Aktiviteter i 2022

Rådet utarbeider handlingsplaner som er styrende for prioriteringene i rådet. Ny handlingsplan for 2022 og 2023 ble utarbeidet våren 2022, se vedlegg 1.

Handlingsplanen for 2022 og 2023 har tre hovedområder:

- God folkehelse
- Fremtidens helse- og omsorgstjenester
- Verdiskaping og næringsutvikling

Områdene speiler rådets formål om å bidra til god folkehelse, effektive helse- og omsorgstjenester av høy kvalitet og verdiskaping.

Gjennom 2022 har områdene blitt operasjonalisert i konkrete aktiviteter. En hovedoppgave har vært å bidra til å skape en prosess og sette retning for dialog om en bærekraftig helsetjeneste og samtidig øke forståelsen av endringsbehovet og stimulere til økt omstillingstempo. Dette har rådet gjort gjennom å gi innspill til en rekke høringer, skape møteplasser på tvers av offentlig, privat og frivillig sektor, være en koblingsagent for aktørene som jobber med helse og gjennom kronikker.

Rådets høringsinnspill, uttalelser og kronikker i 2022 er publisert på nettsiden til HO21 under menyflikken "[HelseOmsorg21-rådet mener](#)".

Høringsinnspill og uttalelser

I innspill til meldings- og strategiarbeid, har rådet særlig vært opptatt av å fremme behovet for et kunnskapsløft i kommunal sektor, fortsatt satsing på helsedata og infrastruktur, mulighetene teknologi og digitalisering gir og behovet for bedre samhandling og felles prioriteringer i helsetjenesten på tvers av nivåer. Det har også vært lagt stor vekt på viktigheten av å styrke økosystemet for helsenæringsutvikling og styrke helsenæringens mulighet til å konkurrere internasjonalt.

De fleste innspillene har favnet alle de tre hovedområdene.

Følgende høringsinnspill og uttalelser er gitt i 2022:

- Innspill til Forskningsrådets porteføljeplan for Helse, 28.2.22
- Innspill til Næringskomiteen om å styrke investeringene i helsenæringen, 13.3.22
- Innspill til ny folkehelsemelding, 19.4.22
- Innspill til revidert strategi for persontilpasset medisin, 14.6.22
- Innspill til Helsepersonellkommisjonen, 20.9.22
- Innspill til Nærings- og fiskeridepartementet om norsk helsenæring, 3.10.22
- Innspill til Nasjonalt eksportråd om helseteknologi og livsvitenskap som nasjonalt satsingsområde. Fellesinnspill med 167 aktører, 30.11.22
- Innspill til forslag til forskrift om løsning for tilgjengeliggjøring av helsedata, 2.12.22
- Innspill til Nasjonal helse- og samhandlingsplan, 2.12.22
- Skriftlig innspill til komitehøring om langtidsplanen for forskning og høyere utdanning, 19.12.22

Dialog og samarbeid med diverse aktører

Rådets rolle som en nasjonal dialogarena er ivaretatt gjennom en rekke aktiviteter i 2022. Rådet har både arrangert møter for å koble aktører i økosystemet sammen, hatt dialog med relevante aktører i forbindelse med forberedelsene til saker rådet har tatt opp på rådsmøtene og invitert aktører til selve rådsmøtene.

Å bidra til et kunnskapsløft for kommunene er høyt på rådets agenda. Rådet har i 2022 blant annet møtt politisk ledelse i Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet til dialog om temaet. Behovet for et helhetlig og tverrsektorielt kunnskapssystem og en bærekraftig finansiering ble fremmet. Det er allerede berammet et nytt møte i 2023 for å fortsette dialogen.

Mye av dialogvirksomheten ellers har vært rettet mot området *Verdiskaping og næringsutvikling*.

Rådet har avholdt et dialogmøte med Helse- og omsorgsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet, Helsedirektoratet, Direktoratet for e-helse og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring om hjemmemarked, næringsutvikling og innovative offentlige anskaffelser. Det ble særlig satt søkelys på virkemidler og insentiver for innovasjon, strategisk bruk av anskaffelser og offentlig-privat samarbeid i helsesektoren.

Anbefalinger fra dialogmøtet er senere overbrakt til klynger og bransjeorganisasjoner i forbindelse med et toppledermøte som Nærings- og fiskeridepartementet arrangerte i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet om norsk helsenæring. Rådet har videre vært en viktig initiativtaker og koblingsaktør for et bredt forankret innspill til Nasjonalt eksportråd om at norsk helse- og life science næring bør være et satsingsområde for eksport.

De over nevnte aktivitetene er et utplukk, den fullstendige oversikten over dialogaktiviteter er listet her:

- Dialog med statssekretær Karl Kristian Bekeng i Helse- og omsorgsdepartementet om ny politisk ledelses forventninger til HelseOmsorg21-rådet, 2.2.2022
- Dialogmøte med Helse- og omsorgsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet, Næringsdepartementet, Helsedirektoratet, Direktoratet for e-helse og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring om forutsetninger og virkemidler for innovasjon og næringsutvikling, 30.3.2022
- Dialog med Helsepersonellkommissjonen, 3.6.2022
- Dialog med Direktoratet for e-helse om alternative løsninger for Helseanalyseplattformen, vår 2022
- Dialog med direktoratet og departementet om arbeid knyttet til utveksling av helseopplysninger på tvers av landegrensler (European Health Data Space), vår 2022
- Workshop: Innspillsmøte om forskning og innovasjon for folkehelseiltak. Samarbeid mellom Forskningsrådet, Kommunesektorens organisasjon, Helsedirektoratet, Folkehelseinstituttet, Folkehelseforeningen, HelseOmsorg21-rådet og Helse- og omsorgsdepartementet, 12.9.2022
- Dialogmøte med helseklyngene og bransjeforeninger i forbindelse med Toppledermøte om helsenæring – overlevering av anbefalinger fra dialogmøter om innovasjon og næringsutvikling, 19.9.2022
- Dialogmøte med statssekretærer i Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet om et kunnskapsløft for kommunene, 27.9.22.2022
- Innspillsmøte om Nasjonal strategi for persontilpasset medisin – samarbeid med helse- og omsorgsdepartementet, 12.10.2022
- Dialogmøte med universitet, helseforetak, klynger, næringslivsaktører med flere om prosess for innspill til Nasjonalt eksportråd om helsenæring som prioritert satsingsområde, 27.10.2022
- Dialog med Leverandørutviklingsprogrammet (LUP), Sykehusinnkjøp og andre relevante aktører om innovative anskaffelser (IOA) og behov for en handlingsplan for IOA, høst 2022
- Dialog med KS, Kunnskapskommunene Helse Omsorg Vest og Folkehelseinstituttet om et kunnskapsløft for kommunene, høst 2022

Konferanser og arrangementer

Rådet har i 2022 jobbet med å øke synligheten av arbeidet og bli en tydeligere stemme i samfunnsdebatten. Rådet har hatt to egne viktige arrangementer i 2022:

- Arrangement på Arendalsuka. *Fra behandling til forebygging – smertefulle prioriteringer og krangel om regningen*, 17.8.2022
- *HelseOmsorg21-konferansen 2022: Fremtidens helsetjeneste*, 31.10.2022

Over 350 personer var påmeldt HelseOmsorg21-konferansen 2022, hvorav over 200 fysisk. Det ble lagt vekt på at det skulle være en annerledes konferanse med få presentasjoner, men desto flere samtaler hvor mange ulike stemmer kunne høres. Et stort antall rådsmedlemmene deltok aktiv i forberedelsene og/eller i gjennomføringen av konferansen med diskusjon og innspill til tema og aktuelle debattanter, og ved å lede samtalene gjennom konferansen. Forebygging, helsekompetanse, ulikhet i helse, utdanninger som er tilpasset fremtidens behov, digital og teknologisk omstilling og

gode samhandlingsforløp var sentrale temaer. Statsråd Ingvild Kjerkol deltok sammen med andre politikere, om hva som er politikernes løsninger på utfordringene. [Opptak av konferansen](#) ligger på nettsiden til HO21.

I arrangementet på Arendalsuka ønsket rådet å sette søkelys på at fremtidens helse- og omsorgstjenester ikke er bærekraftige hvis vi fortsetter å gjøre ting på samme måte som i dag. Det må satses mer på forebygging og forskning som kan understøtte folkehelseiltak som virker. Dette krever sektorovergripende innsats. Samtalen dreide seg om hvordan en skal få til dette tverrsektorielle samspillet og hvordan samfunnet kan jobbe i takt med forebygging av uhelse og utenforskap.

Rådet/rådsmedlemmer har også blitt invitert til og holdt foredrag/deltatt i debatter på følgende arrangementer:

- Arrangement på Arendalsuka: *Fra forskning til produksjon – Norge et hjem for helsenæringen*. Arrangert av Veksthuset for livsvitenskap, UiO, LMI, Oslo Science City og Innovasjon Norge, 18.8.2022
- Nasjonal helsefaglig og helsepolitisk konferanse i Narvik om samhandling, innovasjon og beredskap: *Framtidens helsetjeneste v. 3.0. Innlegg: Kan HelseOmsorg21-rådet gjøre en forskjell?* Arrangert av Helse Nord, UiT Norges arktiske universitetet, Universitetssykehuset Nord-Norge og Narvik Kommune, 27.9.2022

Kronikker og medieoppslag

Rådet har skrevet og /eller bidratt til følgende kronikker og medieoppslag i 2022:

- *Helseanalyseplattformen på pause – krise eller nye muligheter?*
Innlegg i Dagens Medisin om at arbeidet med å finne gode løsninger for bedre og sikker tilgang til helsedata må fortsette selv om Helseanalyseplattformen er satt på pause. 14.3.2022
- *Vi må satse der vi har fortrinn. Hvordan få fart på realiseringen av en ny helsenæring?*
Debattinnlegg i Dagsavisen skrevet sammen med LMI, UiO, Oslo Science City og Innovasjon Norge om hvordan realisere verdiskapingspotensialet for helsenæringen i Norge. 15.8.2022
- *Helseprioritet er et nødvendig fremtidssteg.*
Kronikk i Dagens medisin om prioriteringene i langtidsplanen for forskning og høyere utdanning. 19.12.22

HelseOmsorg21-monitor

Forskningsrådet i samarbeid med HelseOmsorg21-rådet drifter og videreutvikler monitoren i henhold til formålet.

Monitoren har blitt oppdatert i henhold til eksisterende datagrunnlag. Vi har dette året inngått et tettere samarbeid med Statistisk sentralbyrå etter at produksjon av FOU-statistikk har blitt overført fra NIFU til SSB. Parallelt med oppdateringer har vi prioritert å gjøre monitoren mer synlig i form av publisering i sosiale medier. I tillegg har vi presentert monitoren for ansatte ved OsloMet og på Brukermidvirkningskonferansen avholdt i samarbeid med Forskningsrådet og KS. Målet med dette har vært å vise hvordan dataene i monitoren kan brukes på ulike måter og danne et kunnskapsgrunnlag for forskjellige målgrupper.

Vi har i høst gått i gang med å følge opp prosjektet om rapportering av brukermedvirkning i forskning og skal gå igjennom dette datagrunnlaget med mål om å lage nye figurer til monitoren.

Målsetningen for 2023 er at vi fortsetter med synliggjøring av monitoren som den viktige kunnskapsbanken. Samtidig har vi et mål om å videreutvikle monitoren på områder hvor vi har manglende datagrunnlag, dette gjelder kommunal sektor særskilt.

Medlemmer av HelseOmsorg21-rådet 2022

Ifølge mandatet skal rådet ha 16 medlemmer med representanter fra universitets- og høyskolesektoren, spesialisthelsetjenesten, kommunesektoren og fastlegene, instituttsektor, næringslivet og frivillig sektor/brukerorganisasjoner. Rådet har hatt følgende medlemmer i 2022:

- Per Morten Sandset (leder), Universitetet i Oslo, Oslo
- Baard Christian Schem, Helse Vest, Bergen
- Erlend Smeland, Oslo Universitetssykehus, Oslo (til 24.10.22)
- Esperanza Diaz, Folkehelseinstituttet og UiB, Bergen
- Gro Jamtvedt, OsloMet, Oslo
- Ingrid Stenstadvold Ross, Kreftforeningen, Oslo
- Knut-Inge Klepp, Folkehelseinstituttet, Oslo
- Kristin Weidemann Wieland, KS, Oslo. Vara: Monica Fossnes Petersson, KS, Oslo
- Lilly Ann Elvestad, Funksjonshemmedes fellesorganisasjon, Oslo
- Marte Kvittum Tangen, Norsk Forening for Allmenntilleggsmedisin (NFA), Tynset
- Siri Forsmo, NTNU, Trondheim
- Stein Olav Skrøvseth, Nasjonalt senter for e-helse-forskning, Tromsø
- Tarje Bjørgum, NHO, Abelia, Oslo
- Veronika Barrabes, Novartis, Oslo
- Wenche Dehli, Trondheim kommune, Trondheim
- Øivind Enger, Sarsia Seed, Bergen

HelseOmsorg21-rådets sekretariat 2022

Ansvaret for HelseOmsorg21-rådets sekretariat er lagt til Norges forskningsråd og avdeling for Helse ledet av avdelingsdirektør Ole Johan Borge.

Sekretariatet har fire medlemmer. Inkludert arbeidet som er knyttet til HelseOmsorg21-monitoren utgjør sekretariatet ca. 2,5 årsverk.

- Spesialrådgiver Henrietta Blankson
- Seniorrådgiver Ina Kathrine Dahlsveen
- Seniorrådgiver Hege Strand Mikkelsen
- Seniorrådgiver Frode Hovland, HelseOmsorg21-monitor (til 15.2.22)
- Seniorrådgiver Katrine Rolid, HelseOmsorg21-monitor (fra 8.8.22)

Vedlegg 1

Handlingsplan for 2022 og 2023

God folkehelse	
Hovedmål/ønsket fremtidsbilde:	Delmål:
Kommunens strategiske forskningsorgan KSF er etablert med langsiktig finansiering	<ul style="list-style-type: none">- Støtte opp om videreutviklingen av KSF- Fremme KSF's betydning for et kunnskapsløft for kommunene- Bidra med økt forståelse av rollen og oppgavene til KSF- Samarbeide med HOD og andre relevante aktører (f.eks. KS, Forskningsrådet, KD, KDD) om kunnskap om barrierer for måloppnåelsen av KSF
Befolkningen har høy tillit til styring, regulering og forvaltning av helsedata	<ul style="list-style-type: none">- Bidra til at befolkningen får økt kjennskap til nytten av helsedata for forskning og bedre folkehelse, behandlingstilbud og helsetjenester
Kommunene arbeider kunnskapsbasert innenfor helse- og omsorg	<ul style="list-style-type: none">- Bidra til at aktører på tvers av sektorer får økt forståelse og har større fokus på behovene for kunnskap og innovasjon i de kommunale helse- og omsorgstjenestene- Bidra til økt forskning og innovasjon i og for de kommunale helse- og omsorgstjenestene- Bidra til økt samarbeid og mer læring mellom aktørene i kommunal sektor og mellom kommunesektoren og andre offentlige og private aktører- Bidra til økt forståelse om at forebygging av sykdom og helsefremmende tiltak er viktige oppgaver for samfunnsaktører utenfor helsesystemet- Fremme behovet for representativ brukermedvirkning i utforming av tiltak, inkludert ivaretagelse av innvandrere og minoriteter
Offentlige og private aktører sørger for likeverdig innsats mellom forebygging og behandling	<ul style="list-style-type: none">- Bidra til å styrke forebyggende og helsefremmede arbeid med kompetanse og kapasitet- Fremme behovet for å bruke mer midler på kunnskapsbasert forebygging og stimulere til forskning om effekt av tiltakene- Bidra med økt kunnskap om insentiver for å flytte innsatsen fra behandling til forebygging- Bidra til økt oppmerksomhet om overdiagnostikk, overbehandling og overforbruk av tjenester
Innbyggerne har like forutsetninger og muligheter for å oppnå god helse	<ul style="list-style-type: none">- Bidra til at aktører utenfor helsesektoren har økt fokus på tiltak for å redusere ulikhet i helse- Bidra til økt fokus på innvandrerhelse og minoritetshelse- Bidra til økt fokus på pasienter/brukeres evne til selv å bidra til å bevare god helse- Fremme behovet for at kunnskap om helsekompetanse løftes i utdanningene

Fremtidens helse- og omsorgstjenester	
Hovedmål/ønsket fremtidsbilde:	Delmål:
Helse- og omsorgstjenestene er bærekraftige	<ul style="list-style-type: none">- Starte en prosess og sette retning for dialog om en bærekraftig helsetjeneste- Definere hva en bærekraftig norsk helsetjeneste er og hva som er nødvendig for å nå det ønskende fremtidsbildet- Øke forståelsen av endringsbehovet og stimulere til økt omstillingstempo

Norge er et foregangsland for digitaliserte helse- og omsorgstjenester	<ul style="list-style-type: none"> - Bidra til økt kunnskap og bevisstgjøring rundt forutsetninger for digitalisering og innføring av ny teknologi i helse- og omsorgstjenestene - Bidra til økt bevisstgjøring og mer kunnskap om effekter av teknologi og digitalisering på innbyggere/brukere av tjenestene - Være pådriver for økt finansieringen av FoU innenfor helseøkonomi og modeller for kost-nytte beregninger - Fremme prinsippene om ansvarlig forskning og innovasjon (RRI) inkludert god og riktig brukerinvolvering ved utvikling og innføring av ny teknologi og digitalisering i tjenestene - Fungere som pådriver for mer pasientnære og sammenhengende tjenester gjennom økt bruk av digitalisering og teknologi - Være støttespiller for de mange andre som holder i dette temaet
Kliniske studier er en integrert del av helse- og omsorgstjenesten	<ul style="list-style-type: none"> - Skape økt forståelse hos alle målgrupper for mulighetene som kliniske studier gir for bedre pasientbehandling - Fremme tiltak som bidrar til at Norge blir et attraktivt utprøverland - Være en pådriver for gode støttesystemer for kliniske studier - Være pådriver for enklere innhenting av data fra journal til register og støtte opp om kvalitetshevede tiltak for helsedata fra offentlige kilder - Bidra til at mer effektive og integrerte systemer og støttefunksjoner for kliniske studier utvikles og tas i bruk
Befolkningen tilbys kliniske studier i den kommunale helse- og omsorgstjenesten	<ul style="list-style-type: none"> - Bidra til økt kunnskap om kliniske studier i den kommunale helse- og omsorgstjenesten - Fremme behovet for flere studier og kunnskap om ikke-medikamentelle intervensjoner og om sykdommer med stor sykdomsbyrde
Norsk helsepersonell er godt tilpasset fremtidens helsetjeneste	<ul style="list-style-type: none"> - Fremme debatt om dagens utdanninger og profesjoner er tilpasset fremtidens behov - Bidra med innspill til Helsepersonellkommissjonens arbeid
Befolkningen involveres i utviklingen av likeverdige og inkluderende helse- og omsorgstjenester	<ul style="list-style-type: none"> - Bidra til økt forståelse av hva reell brukerinvolvering innebærer - Understreke behovet for medvirkning med aktuelle målgrupper - Fremme økt bruk av sivilsamfunnet (organisasjoner, lag, foreninger) i folkehelsearbeidet
Offentlige og private aktører utnytter helsedata til forskning og innovasjon	<ul style="list-style-type: none"> - Bidra til realiseringen av Helsedataservice og Helseanalyseplattformen - Bidra til økt kunnskap om og bedre samordning av de ulike lover og regulering for eierskap, forvaltning og bruk av helsedata

Verdiskaping og næringsutvikling	
Hovedmål/ønsket fremtidsbilde:	Delmål:
Norge har et velfungerende økosystem for utvikling av helsenæring	<ul style="list-style-type: none"> - Synliggjøre styrker og svakheter i det norske økosystemet for utvikling av helsenæring og foreslå mulige forbedringstiltak - Påvirke aktører i økosystemet til å bedre imøtekomme helsenæringens utfordringer og behov - Påvirke bevilgende myndigheter og virkemiddelapparatet til å innføre bedre tilpassede støtteordninger og insentiver for utvikling av helsenæring - Fremme grunnleggende forskning som forutsetning for innovasjon og næringsutvikling - Fremme behovet for fasiliteter for simulering og testing av nye tjenester og produkter

<p>Hjemmemarkedet for norsk helsenæring er bærekraftig og konkurransedyktig</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bidra til å styrke og profesjonalisere samarbeidet mellom offentlige aktører om IOA og skalering - Bidra til å styrke helsetjenestens forståelse av sin rolle som strategisk innkjøper og mulighet for å bidra til næringsutvikling i Norge. - Fremme nødvendigheten av et hjemmemarked og referanse kunder for å sikre internasjonal konkurransedyktighet for norske helsenæringsbedrifter - Sørge for at arbeidet for en mer innovativ offentlig sektor inkluderer viktige perspektiver fra helsetjenestene
<p>Norsk helsesektor (helsetjenesten og helsenæringen) har relevant kompetanse og kunnskap om innovasjon og IOA</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Bidra til økt kunnskap om potensialet, mulighetene, utfordringene og effektene knyttet til bruken av IOA spesielt i helsetjenestene - Styrke kjennskapen til og kompetansen rundt prosessene for IOA i helsetjenesten og helsenæringen - Fremme behovet for økt kompetanse om helseøkonomi og gevinstrealisering
<p>Kultur for næringsutvikling innenfor helse fremmes i alle sektorer</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Gi aktørene i helsetjenestene og UoH-sektoren mer kjennskap til hvorfor de skal engasjere seg i næringsutvikling - Være en pådriver for næringsutvikling og økt kommersialisering fra grunnleggende forskning - Fremme nødvendigheten av og bidra til tillitsfullt samarbeid på tvers av sektorer - Sørge for at regjeringens tiltak innenfor lederutvikling, oppdragsbrev og andre aktiviteter er tydelige og virkningsfulle

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

10. januar 2023

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2023

1 Innledning

Norges forskningsråd er et viktig virkemiddel for departementet for å bidra til å nå de sektorpolitiske målene om bedre helse i befolkningen og bedre, tryggere og mer effektive helse- og omsorgstjenester.

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets budsjettforslag for 2023 (Prop.1 S 2022-2023), og Innst. 11 S (2022-2023), og det tildeles med dette **381,211 mill. kroner** til Forskningsrådet over kap. 780, post 50. Det er en økning på vel 10,6 mill. kroner i forhold til saldert budsjett for 2022, økningen skyldes en generell prisstigning, som fordeles forholdsmessig mellom de ulike aktivitetene departementet finansierer.

Det vises også til tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet som etatsstyrende departement for Forskningsrådet. Oppdragene som går frem i vedlegget går frem i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgiving

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Besøksadresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
983 887 406

Spesialisthelsetjenesteavdelingen
Saksbehandler
22 24 84 90

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Helse- og omsorgsdepartementet

Departementets tildelinger til Forskningsrådet skal primært bidra til å nå alle de fem målene nevnt over. I tillegg skal tildelingen støtte opp under oppfølgingen av HelseOmsorg21-strategien og Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (2023 - 2032), der helse er et særskilt prioritert tema. Norges forskningsråd skal også hensynta politiske målsettinger der behov for kunnskaps- og tjenesteutvikling, forskning og innovasjon innenfor helse- og omsorgsdepartementets sektoransvar er løftet frem. Dette kommer til uttrykk i statsbudsjettet, og andre relevante dokumenter fra departementet ,jf bl.a. tildelingsbrevet fra Helse- og omsorgsdepartementet for 2022. Departementet planlegger fremleggelse av flere stortingsmeldinger og strategier i 2023, som ny Folkehelsemelding, Strategi for persontilpasset medisin, Opptrappingsplan for psykisk helse m.m.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Helse- og omsorgsdepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på. I tillegg er bruken av Health Research Classification System (HRCS), HelseOmsorg21-monitor og øvrige måle- og rapporteringssystemer og statistikk som omfatter forskning, innovasjon og næringsutvikling innenfor helse og omsorg, viktig styringsinformasjon for departementet.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023

I 2023 tildeles 381,211 mill. kroner, midlene vil bli utbetalt to ganger i året, den 30. januar og 30. august.

De midler som Helse- og omsorgsdepartementet stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Vi gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen sikres på posten sikres. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

På bakgrunn av den økonomiske situasjonen for kap. 780 post 50 viser Helse- og omsorgsdepartementet til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2023 side 8 og 9 under overskriften «*Videre oppfølging av fullmakt til Forskningsrådet om bruk av bevilgninger til forskningsformål*» herunder vises det blant annet til følgende tekst «*Kunnskapsdepartementet ønsker å drøfte Forskningsrådets budsjett for 2023. Som grunnlag for drøftingen ber vi Forskningsrådet legge fram oppdaterte prognoser for forpliktelser og utbetalinger, både samlet sett og for de enkelte postene, så raskt som mulig i januar 2023. Fullmakten og*

engangsbevilgningen til kap. 285 som ble gitt i forbindelse med nysalderingen 2022, skal inngå som en del av premissgrunnlaget for prognosen. Når Forskningsrådet har levert, vil departementet kalle inn til et møte med Forskningsrådet og relevante departementer». Dette er særskilt viktig for Helse- og omsorgsdepartementet.

Samfunnsoppdrag

Kunnskapsdepartementet vil i samarbeid med de berørte departementene komme tilbake til den konkrete oppfølgingen og Forskningsrådets rolle i arbeidet med to samfunnsoppdragene som er lansert i Langtidsplan for forskning og høyere utdanning.

Formål som finansieres over denne posten:

- Gode og effektive helse-, omsorgs- og velferdstjenester
- Bedre helse og livskvalitet
- God og treffsikker diagnostikk, behandling og rehabilitering
- Helseinnovasjon
- Norsk forskning innenfor global helse, inkludert ivaretagelse av norske forpliktelser etter EU-Africa Global Health Partnership.

- *Strategiske satsinger m.m.:* kvinners helse og kjønnsperspektivet, antimikrobiell resistens
Forskningssentre for klinisk behandling.

- *Internasjonalt samarbeid* gjennom JPND, Neurodegenerative Disease Research, JPI-A Healthy Diet for a Healthy Life, JPIAMR, Joint Programming Initiative on Antimicrobial Resistance, EUs strålevern (EURATOM).

Føringer:

- Sekretariatsfunksjon for HelseOmsorg21 prioriteres. HelseOmsorg21-monitoren og drift og videreutvikling av HelseOmsorg21-monitoren ligger på vel 2,5 mill. kroner, se spesifisering av oppdraget i tildelingsbrevet fra Kunnskapsdepartementet til Forskningsrådet.
- Forskning knyttet til Kvinners helse og kjønnsperspektivet skal finansieres med minst 20,4 mill. kroner.
- Deltakelse i Euratom videreføres med to mill. kroner, se også tildelingsbrev fra NFD, KLD, LMD og UD. Departementene vil komme nærmere tilbake til rammene for tildelingen og behovet for en evaluering av ordningen innen 2025.
- 0,5 mill. kroner av eksisterende ramme skal benyttes til forskningsprogram for utsatte barn og unge, og en analyse av hull knyttet til et helhetlig og vesentlig kunnskapsbilde for videre utvikling av programmet. Dette er en del av oppfølging av BarnUnge21-strategien.
- Implementerings- og effektforskning skal prioriteres innenfor alle aktuelle budsjettformål.
- Forskning på utmattelsesykdommer, som CFS/ME, skal prioriteres innenfor relevante budsjettformål.
- Søknader om forskningsmidler til kliniske studier skal inkludere og redegjøre for bruk av eksplorative markører for stratifisering og persontilpasning, jf. Nasjonal strategi for

persontilpasset medisin. Forskningsrådet forventes å følge opp øvrige føringer i den nasjonale strategien innenfor sine ansvarsområder.

- De regionale sentrene for omsorgsforskning videreføres etter 2020 med uendrede vilkår, herunder de økonomiske vilkårene. Forskningsrådet skal påse at vilkårene for tildelingen av vertssted for regionalt senter for omsorgsforskning etterfølges¹. Departementet vil komme nærmere tilbake til en vurdering av vilkårene i løpet av den nye kontraktsperioden 2021-2023.
- Sykdommer og skader som representerer store samfunnsmessige utfordringer, har høy sykdomsbyrde og der det er kunnskapshull skal prioriteres innenfor relevante budsjettformål.
- Det vises til NFDs tildelingsbrev for 2023 om kommersialisering av forskningsresultater.
- Det skal legges til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkludert sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse-perspektivet også ivaretas. Det vises til likelydende formulering i tildelingsbrev fra LMD, NFD og KLD, som er aktualisert gjennom vektlegging av en helhetlig tilnærming og en-helse perspektivet for disse områdene under den nye prioriteringen helse i den nye langtidspanen og følgende to tiltakspunkter:
 - tverrfaglig forskning i et én helse-perspektiv
 - bærekraftige matsystemer inkludert den gjensidige påvirkningen i ulike ledd og på tvers av verdikjedene, der én helse-perspektivet skal ivaretas
- Det internasjonale arbeidet med deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon skal opprettholdes, herunder også partnerskap, fellesprogram og samfunnsoppdragene.
- Forskningsrådet bes i samarbeid med forskningsfinansierende stiftelser og fond vurdere hvordan forholdet mellom stiftelsene og Forskningsrådet kan styrkes med sikte på mer samarbeid om folkehelseforskning og kunnskapsbaserte tildelinger til frivilligheten.
- Forskningsrådet skal bidra til å mobilisere den norske helsenæringen og andre relevante aktører til relevante initiativer på europeisk nivå.

4. Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285, post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre, herunder også midler til HelseOmsorg21-rådet som ble overført med vel 7,5 mill. kroner fra Helse- og omsorgsdepartementets budsjett. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer, som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

Finansiering av forskning og overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Departementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader. Helse- og omsorgsdepartementet ønsker at Forskningsrådet fortsatt skal prioritere HelseOmsorg21-rådets arbeid.

5. Rapportering

Helse- og omsorgsdepartementet ber om rapportering på oppnådde resultater innenfor forskning og innovasjon med følgende sektorpolitiske prioriteringer:

- forebygging og folkehelse
- diagnostisering, behandling og rehabilitering
- helse- og omsorgstjenester
- global helse
- helseinnovasjon

De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet under pkt. 2.1 i dette brevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til innhold i årsrapport for de departementsvise rapportene. Det skal rapporteres på bruk av midler til særskilte prioriterte områder, som nevnt under punkt 2, og det skal rapporteres på forskning på demens og senterordning for kliniske behandlingsstudier.

I tillegg bes Forskningsrådet rapportere på følgende:

- Bruk av HRCS for å følge med på og planlegge nye forskningsbevilgninger på helseområdet.

Rapporteringskrav og frister for 2023 framgår av KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, som inkluderer oversikt over tidsfrister for Forskningsrådets leveranser av årsrapport, forslag til store satsinger etc.

Vi ber om at innholdet i dette tildelingsbrevet gjøres kjent for aktuelle porteføljestyrer i Forskningsrådet og HelseOmsorg21-rådet.

6 Planlagte styringsmøter

Det planlegges minst ett styringsmøte mellom Forskningsrådet og Helse- og omsorgsdepartementet, i juni og/eller november/desember. Avhengig av behov kan to styringsmøter vurderes.

Med vennlig hilsen

Espen Aasen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Maiken Engelstad
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

Kopi;

Arbeids- og sosialdepartementet
Helsedirektoratet

Direktoratet for e-helse
Folkehelseinstituttet
De regionale helseforetakene
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen
Nærings- og fiskeridepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Innovasjon Norge

Postboks 8130 Dep 0032 OSLO
Postboks 7000 St. Olavs plass 0030
OSLO

Verkstedveien 1,
Lovisenberggata 8, 0277, OSLO

Postboks 8119 Dep 0032 OSLO
Storgt. 16 0155 OSLO

Postboks 8090 Dep 0032 OSLO

Postboks 8007 Dep. 0030

post@innovasjon norge.no

Vedlegg 1 Oppdrag i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev til Forskningsrådet, med forbehold om mindre endringer (resultatet av dette er ikke behandlet i KD)

1. HelseOmsorg21-monitor

HOD ber om at Forskningsrådet innenfor rammen til HelseOmsorg21-monitoren synliggjør tilgjengelige data om forskningsaktivitet fra nasjonale kompetansetjenester og -sentre innenfor og utenfor spesialisthelsetjenesten, som en del av videreutviklingen av HelseOmsorg21-monitoren. HOD vurderer at dette oppdraget faller inn under oppdraget som Forskningsrådet allerede er gitt om å videreutvikle monitoren, og som de får særskilt finansiering for.

¹Det gjøres oppmerksom på at Helsedirektoratet har gitt de regionale sentre for omsorgsforskning oppdrag som varer ut 2023 knyttet til oppfølgingen av Meld. St. 15 (2017-2018) Leve hele livet, som er direkte finansiert av Helsedirektoratet. Det gjøres også oppmerksom på at de regionale sentre for omsorgsforskning inngår i tiltaksporteføljen til regjeringens plan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i den kommunale og fylkeskommunale tannhelsetjenesten, Kompetanseløft 2025, som har planperiode 2021-2025.

Agenda for toppledermøte: EUs kreftsatsning – Europe's Beating Cancer Plan og Mission on Cancer: Hvordan oppnå en vellykket implementering og bidrag fra Norge?

Tirsdag, 20 des 2022, 13.00-14.30 i Forskningsrådets lokaler, Drammensveien 288, Oslo

Registrering og lunsj fra 12.00

12.00	Registrering og lunsj
13.00	Velkommen Mari Sundli Tveit, Administrerende direktør, Norges forskningsråd
	Cancer Mission Hub Norway Ingrid Stenstadvold Ross, Generalsekretær, Kreftforeningen
13.15	Europe's Beating Cancer Plan and Mission on Cancer (in English) John Ryan, Director for Public Health, Cancer and Health Security, DG, SANTE; European Commission
13.20	Mission implementation – mission possible? (in English) Prof Walter Ricciardi, Chair of the Mission Board for Cancer
13.30	Norsk bidrag og innretning til EUs handlingsplan og samfunnsoppdrag på kreft Ingvild Kjerkol, Helse- og omsorgsminister
13.40	Paneldiskusjon Mari Sundli Tveit, Administrerende direktør, Norges forskningsråd Ketil Widerberg, Daglig leder, Oslo Cancer Cluster Bjørn Guldvog, Helsedirektør, Helsedirektoratet Alexandra Bech Gjørsv, Konsernsjef, SINTEF Giske Ursin, Direktør, Kreftregisteret Sigbjørn Smeland, Klinikkleder Kreftklinikken, Oslo Universitetssykehus Comprehensive Cancer Centre (OUS-CCC) Ingrid Stenstadvold Ross, Generalsekretær. Kreftforeningen Lene Conradi, Ordfører Asker, og styreleder i Sunne kommuner Camilla Stoltenberg, Direktør, Folkehelseinstituttet Per Eystein Lønning, Professor, Universitetet i Bergen, Haukeland universitetssykehus <i>Moderator: Ole Johan Borge, Avdelingsdirektør helse, Norges forskningsråd</i>
14.30	Avsluttende refleksjoner
14.30-15.15	Gløgg og pepperkaker (Mingle)

EN LIVSVIKTIG SATSNING

Helseindustriens innspill til nasjonalt eksportråd

Møte 12.01.2023

Innspill til nasjonalt eksportråd

Takk for at vi får komme å presentere innspillet

Vi: Utvalg av skrivegruppen koordinert av HO21-rådet:

Per Morten Sandset, Leder av HO21-rådet og viserektor v/UiO

Tarje Bjørgum, Abelia

Hanne Mette Kristensen, Leder TLSC og representerer helseklyngene

Monica Larsen, LMI og representerer

Melanor, NI og NHO Geneo

Agenda:

- Om innspillet og prosessen
- Hvorfor bør helseteknologi og livsvitenskap være en del av Norges eksportsatsing?
- Eksisterende eksport
- Potensialet for økt eksport
- Hva må til for å øke eksporten?
- Pågående initiativer
- Hva fungere/hva fungerer ikke?
- Dagens markeder, fremtidige markeder

Om innspillet

- Sekretariatet for HelseOmsorg21-rådet har koordinert arbeidet, som er bredt forankret i næringen og et utvidet økosystem
- En samlet helsenæring står bak dette innspillet til Nasjonalt eksportråd om helseteknologi og livsvitenskap
- Innspillet er signert av 167 bedrifter og organisasjoner

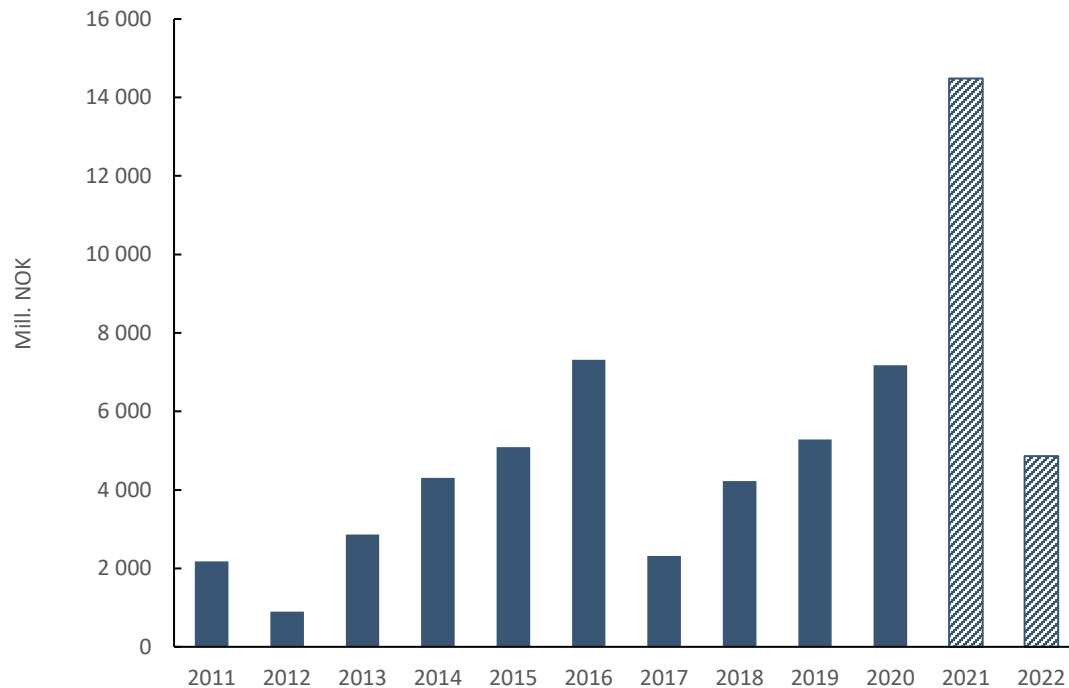

Hvorfor bør helseindustri være en del av Norges eksportsatsing?

- Helseindustrien er en etablert og solid næring med velutviklet 'økosystem' av aktører langs verdikjeden
- Høy vekstrate i næringen
- Pågående – store- investeringer i sektoren
- Kunnskapsintensiv, høy – produktiv næring
- Motkonjunkturnæring
- Industrien er et viktig svar på helse- og omsorgsutfordringene Norge står overfor
- Posisjonert til å ta større markedsandeler internasjonalt som er i vekst

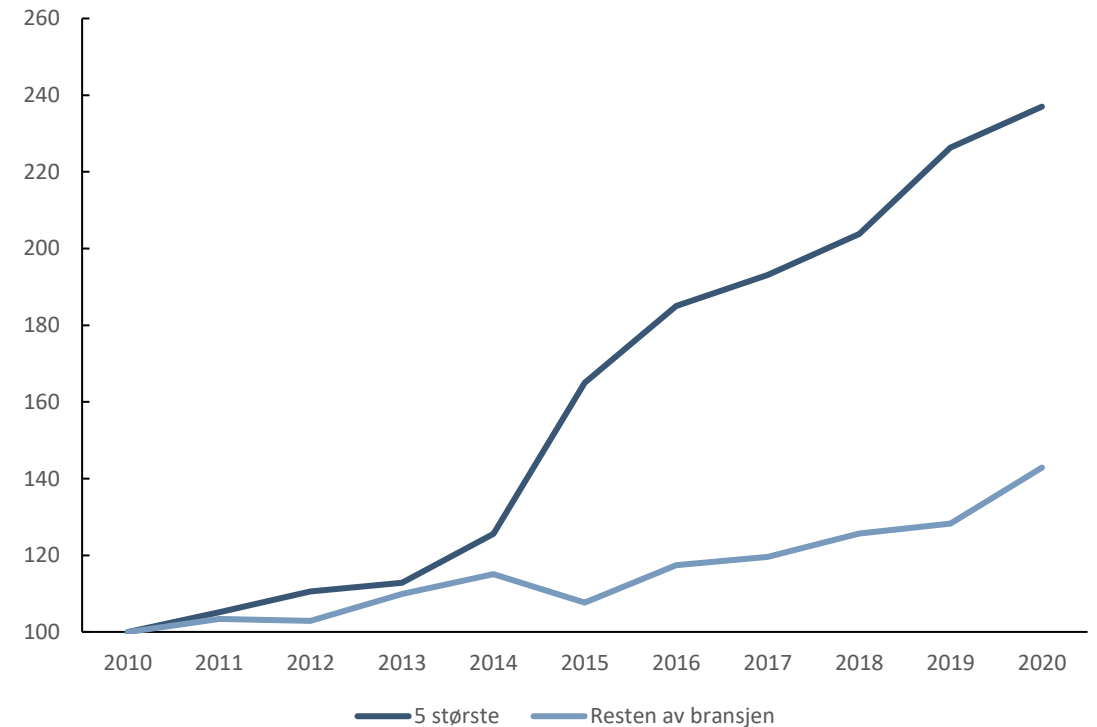
Største omsetningsøkning i norsk helseindustri noensinne i 2021

Endring i omsetning fra året før for helse-industrien fra 2010 til 2020 (estimat for 2021 og prognose for 2022) (mill. NOK). Kilde: Menon

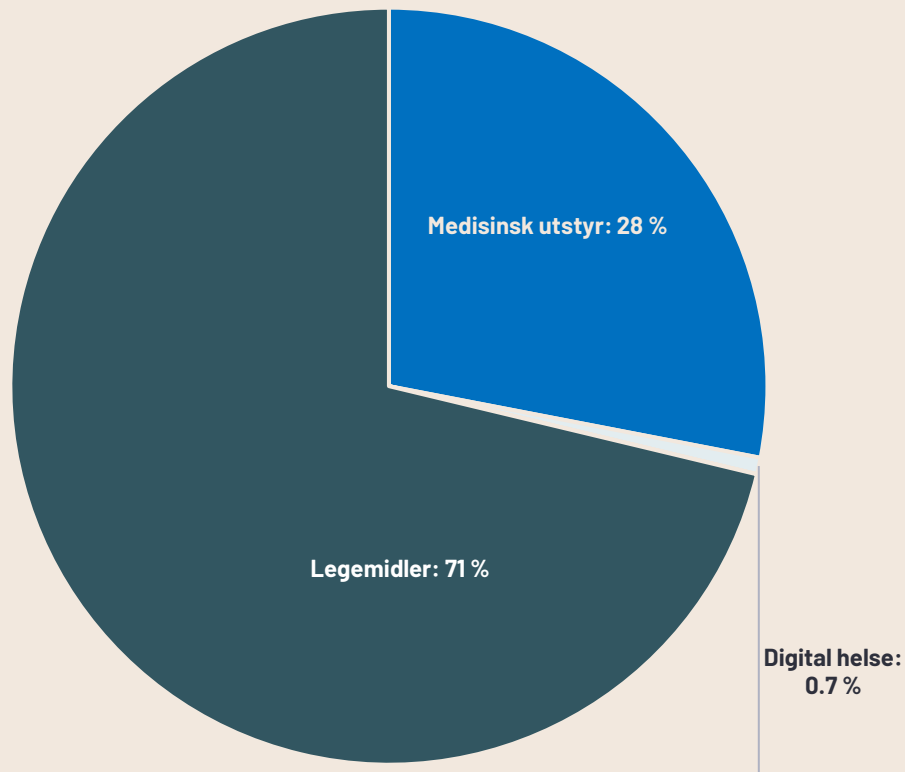

Det meste av veksten har kommet i de største bedriftene etter 2014

Indeksert årlig omsetningsvekst i helseindustrien for de 5 største selskapene i hver bransje og uten disse selskapene. Basisår=2010. Kilde: Menon

Dagens eksport

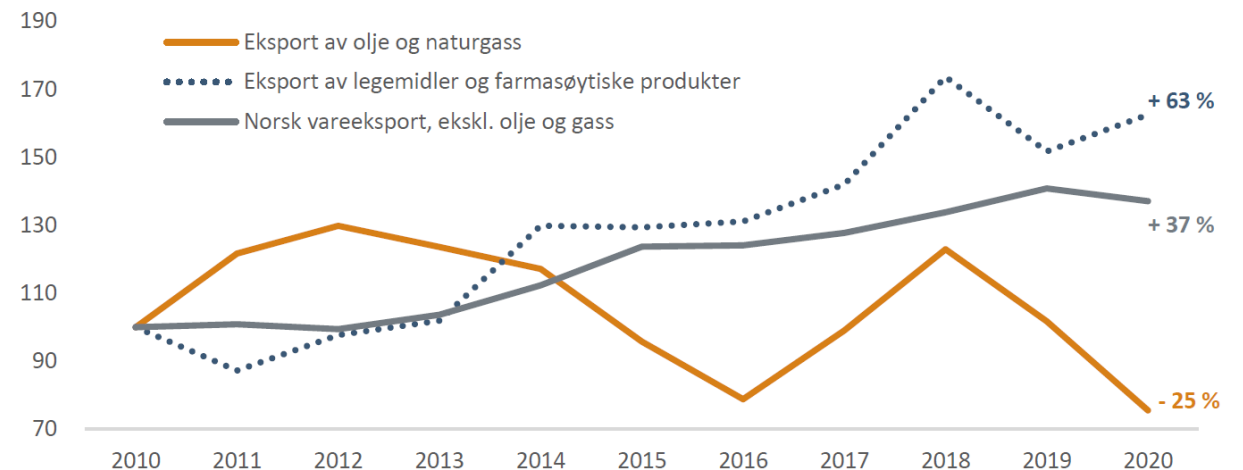

Eksportinntekter i helseindustrien i 2021 – 27,2 mrd. kroner – fordelt på fem bransjer. Kilde: Menon

- Helseindustriens samlede eksportinntekter i 2021 er anslått til 27,2 mrd. kroner
- Dette er til sammenligning nesten 60 prosent høyere enn verdien av Norges krafteksport samme år

Utviklingen av norsk helseindustrieksport

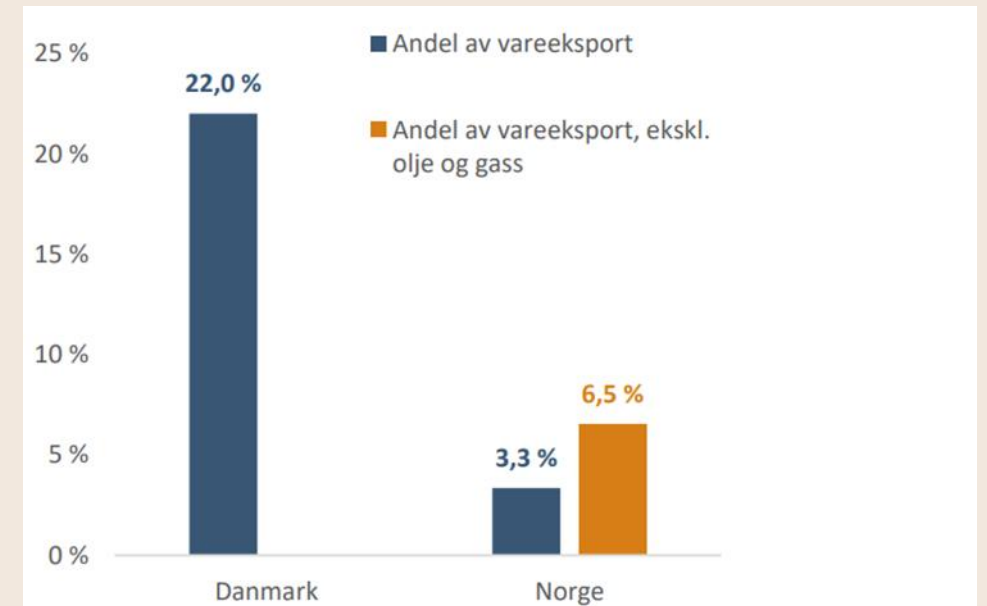
- Verdien av norsk eksport av legemidler og farmasøytiske produkter har steget med over 60 prosent den siste tiårsperioden

Utvikling i norsk vareeksport. Indeksert utvikling i eksportverdi. 2010=100. Kilde: SSB

Eksport : Norge vs Danmark

- Danmark: 150 milliarder danske kroner
- Norge: 27 milliarder norske kroner

Helseindustrieksport som andel av total vareeksport i 2020, for Danmark og Norge.

Kilder: Dansk Erhverv, SSB og Menon

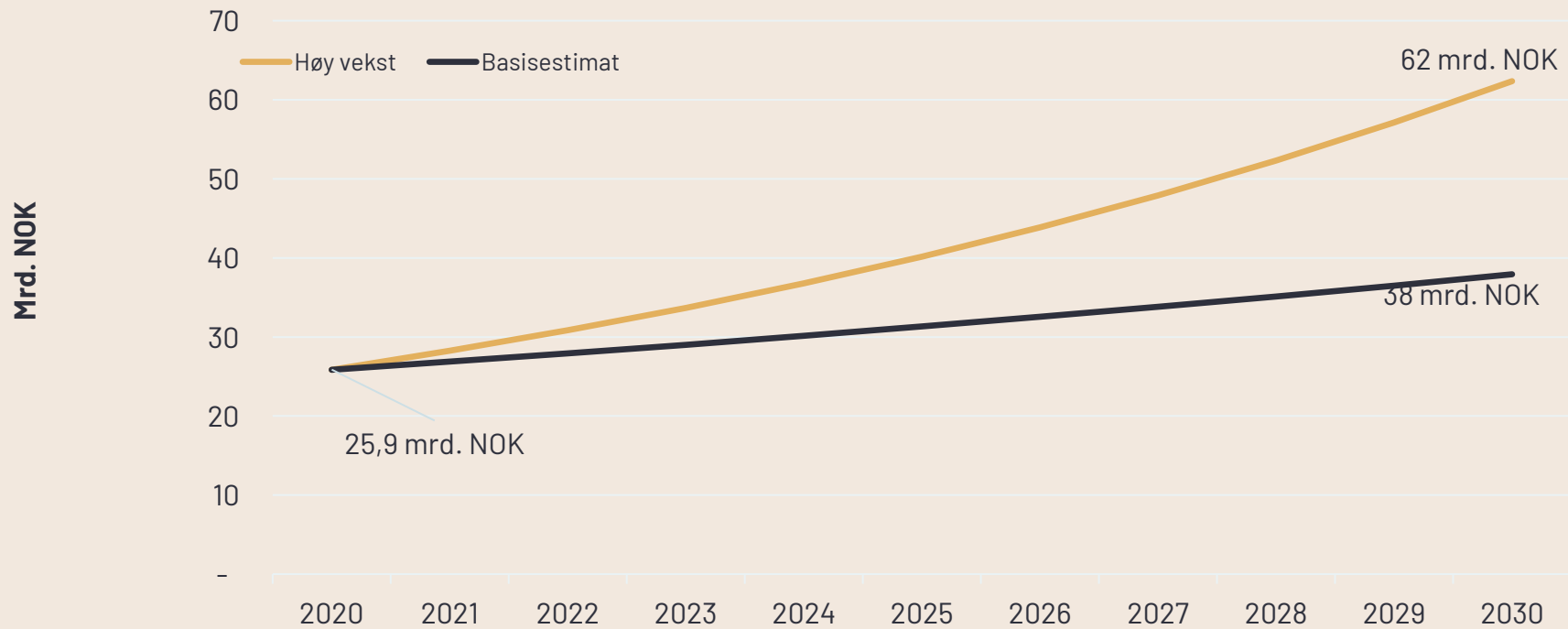
Potensialet for økt eksport

- **Enorme vekstmuligheter i det globale markedet for helse- og bioteknologi**
- Omsetningen i det globale helsemarkedet i 2020 anslås til i underkant av 20 000 mrd. NOK.
- Norge tar i dag 0,4 - 0,6 % av markedet

Drivere:

- Den høye veksten i det globale helsemarkedet skal fortsette minst frem til 2030.
 - som følge av befolknings- og velstandsvekst,
 - en generell aldring av befolkning i store og viktige markeder
 - et økende omfang av livsstils- og kroniske sykdommer i Vesten
- Fokus på bærekraftig produksjon og beredskap
 - redusere produksjonen av kritiske virkestoff og legemidler i India og Kina,
 - Øke regional produsjonskapasitet

Vekstbaner for utviklingen i norsk helseindustrieksport de neste ti årene

Scenarier for eksportutvikling i norsk helseindustri (utvikling i eksportvolum). Tall i mrd. NOK. Kilder: Damvad Analytics og Menon

Høyvekstscenarieret er ekvivalent med en gjennomsnittlig årlig eksportvekst på 9,2 prosent, som har en høyere vekst enn vekstanslaget for det globale helseindustrimarkedet

Hva må til for å øke eksporten

- Veksttakten i den norske helseindustrien må økes.
- Må styrke konkurransekraften til eksisterende (lønnsom) industri
 - Stimulere innovasjon - Innovasjon er et viktig motstykke til høyt norsk kostnadsnivå
 - Sette kompetanse i arbeid. Produksjon = arbeidsplasser
 - Styrke virkemiddelapparat spesielt innenfor industriell prosess teknologi, kapasitetsutvidelser m.m
- Det må bygges opp under de delene av helseindustrien der vi allerede er gode, og videreutvikle områder der vi har fortrinn til å ta en ledende posisjon (Helsesdata/digitalisering, radiofarmasi, onkologi, immunologi og in vitro og in vivo diagnostikk)
- Det må legges til rette for økt produksjon i Norge – utviklingsprosjektene må skalere og produsere i Norge
- Forskning- og kunnskapsinvesteringene må videreføres og styrkes

Pågående initiativer

- Store investeringer i infrastruktur rundt universitetene og universitetssykehusene over hele landet
 - 10-talls milliarder
 - Store forventninger om at investeringene skal bidra til næringsutvikling
- Store investeringer innen digitalisering på helseområdet
 - Norge og Norden har fortrinn
- Norsk og utenlandsk helsenæring investerer i Norge
- EU mobiliserer og investerer
 - Sterk satsing i EUs helseforskning og innovasjon
 - Mål om å bygge regional kapasitet, bli uavhengig av ikke demokratiske land,
 - Mål om å skape europeisk konkurransekraft og verdiskaping innen helse/lifescience
 - Sterk satsing på i EU på beredskap (HERA) – vil lyse ut prosjekter for «varm» beredskapsproduksjon.
 - Skape konkurransekraft på e-helse i Europa – European Health Data Space
- Myndigheter
 - Helsenæringsmeldingen
 - Helse- fokus i Langtidsplanen for forskning

Næringsministeren vil konkretisere Helsenæringsmeldingen fra 2019:

- 1) Viktig å få et velfungerende hjemmemarked, bl.a. gjennom innovative anskaffelser
- 2) Testfasiliteter for offentlig privat samarbeid
- 3) Risikoavlastning og sikre smart utnyttelse av ressurser
- 4) Helsedata og kliniske studier
- 5) Markedsføres Norge som et attraktivt land for helsenæringen å forbli/å komme til. Viktig å bli et av satsingsområdene for Eksportstrategirådet.
- 6) Styrke industrialiseringene i Norge

Hva fungere/hva fungerer ikke

Ulike eksportbarrierer for de ulike bransjene

- De største barrierene for eksport er:
- Tilrettelegging av internasjonale selskap/investeringer i helse
- Markedsføring av norsk helsenæring internasjonalt
- mangel på offentlig finansierte risikoavlastningsordninger ved utvikling og bygging av test- og produksjonsanlegg
- manglende produksjonsfasiliteter i test- og skaleringsfasen (kommersialisering) for legemiddelprodusentene (biotek)

Fordeler

- Forskningsmiljøene i Norge holder internasjonalt høyt nivå, og at det er lett å etablere samarbeid om forskning og innovasjon
- Høy digital kompetanse og høye ambisjoner på dette feltet i det norske markedet
- Prisen for høyt utdannet arbeidskraft er relativt lav i en internasjonal sammenheng.
- Et høyt kompetansenivå i befolkningen, korte avstander og et godt samarbeidsklima mellom forsknings- og utdanningsmiljøer og det private næringslivet gjør at mulighetene for at en god idé kan utvikles videre til en vellykket bedrift er store.
- Den viktige oljeindustrien har bidratt til å bygge opp sterke industrielle kompetansemiljøer; vi er gode på automatisering og prosessindustri

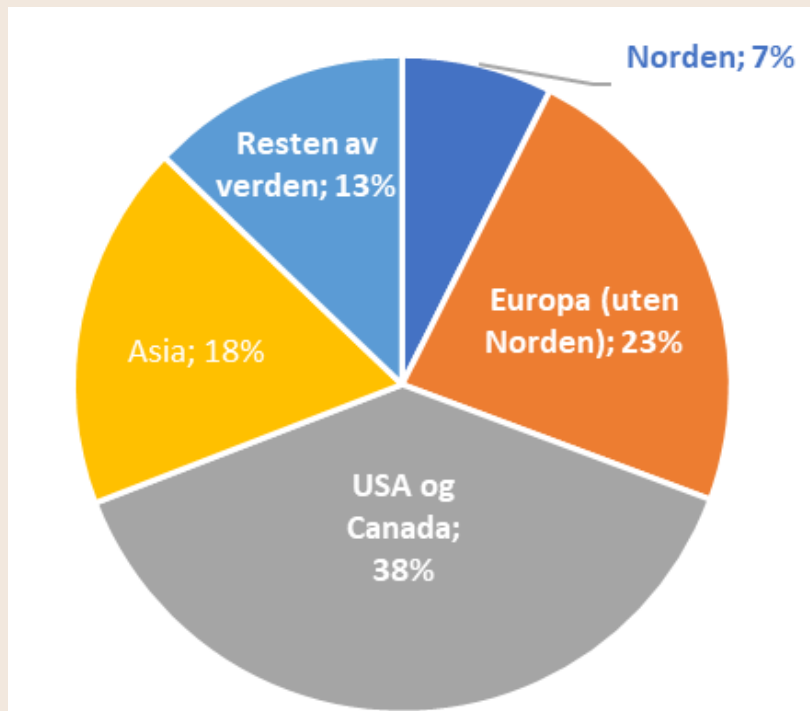
Direkte eksportfremmende tiltak

- Rådgivning
- Ute-apparatets «døråpner-funksjon»
- Fasilitering av delegasjoner og messedeltakelse
- Profilerings av norske produkter/tjenester
- Formidling av markedsinformasjon
- Eksportfinansiering i form av kreditt og garantier
- Høyere prioritering av norske myndigheter av å fremforhandle handelsavtaler med store og viktige markeder

Indirekte eksporttiltak

- Øke vertskapsattraktivitet og rammevilkår som gjør at internasjonal industri vil legge ny produksjon til Norge.
 - For eksempel kan Invest in Norway med fordel benyttes for å tiltrekke industrielle investeringer til Norge.
- Infrastruktur for forskning, utvikling, pilotering og testing for å utvikle kompetanse og fremme ny bedriftsdannelse og eksport.
- Styrke hjemmemarkedet og bedre tilgangen til helsedata.
- Sikre tilgang på spesialisert arbeidskraft, herunder industriell farmasøytisk kompetanse.
- Vri fokuset i eksisterende virkemidler fra tidlig innovasjon til å i større grad støtte bedriftene i senere utviklingsfaser og i kommersialiseringsfasen.

Dagens markeder og fremtidige markeder

Eksport fra norsk helseindustri i 2021, fordelt på destinasjonsmarkeder. Kilde: Menon

- Det er ventet at den høye veksten man har sett i det globale helsemarkedet oppgjennom de siste tiårene (6-7%) skal fortsette også frem til 2030.
- Dette som følge av befolknings- og velstandsvekst, en generell aldring av befolkning i store og viktige markeder samt et økende omfang av livsstils- og kroniske sykdommer i Vesten.

Konkurransefortrinn for Norge

Drivere og overordnede rammevilkår

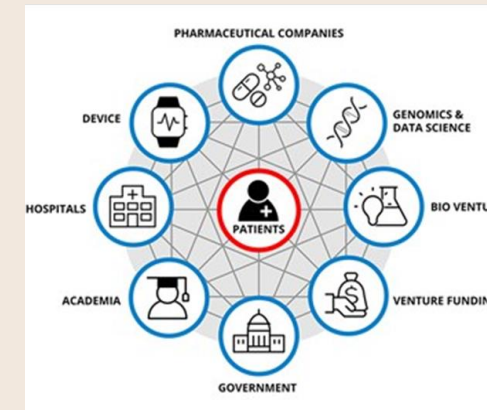
- Et økende fokus på bærekraftig produksjon og fokus på ESG (Environmental, Social and Governance) er en fordel for Norge
- Et ønske om mindre avhengighet til andre land/regioner som India og Kina, legger til rette for en sterk vekst i norsk helseindustrieksport det neste tiåret.
- Viktig at e-helseløsninger utvikles i demokratiske land som ivaretar individers personintegritet

Forskningsmiljøer og instituttkompetanse

- Forskningsmiljøene i Norge holder et høyt internasjonalt faglig nivå, og at det er lett å etablere samarbeid om forskning og innovasjon med disse miljøene.
- Stor offentlige investeringer – stor sannsynlighet for avkastning i form av næringsutvikling
- Norske forskningsinstitutter med lang erfaring i utvikling og industrialisering av norsk helseindustri.

Helseklynger og Innovasjonsdistrikter

- Viktig for å samle kompetanse og resurser
- En samlet innovasjonskraft skaper synergier og tiltrekker investorer og internasjonale bedrifter

Sak 5/1/2023**Aktiviteter i 2023**

Type sak	Diskusjonssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge
Saksbehandler	Henrietta Blankson, Ina K Dahlsveen, Katrine Rolid
Vedlegg	
Tidligere behandlet	

Bakgrunn

HelseOmsorg21-rådet skal skape en målrettet og helhetlig nasjonal innsats for forskning og innovasjon innenfor helse og omsorg. Rådet har en viktig rolle som arena for dialog og møteplass på tvers av offentlig, privat og frivillig sektor og har en rådgivende rolle overfor de ulike aktørene.

Rådet har utarbeidet handlingsplan for årene 2022 og 2023 (se vedlegg til rådets årsrapport). Denne, sammen med rådets mandat, danner grunnlaget for rådets prioriteringer og konkrete aktiviteter.

Hvorfor saken fremmes

Saken fremmes for å gi en oversikt over og ha en første diskusjon om mulige aktiviteter i 2023.

Hovedpunkter

Rådets handlingsplan må operasjonaliseres gjennom konkrete aktiviteter. Rådet prioriterer aktiviteter ut ifra hvilke tema rådet ønsker å ha fokus på til enhver tid. I tillegg kan rådet sette i gang aktiviteter på bakgrunn av eksterne hensyn som pågående debatter i samfunnet, nye initiativer og aktiviteter igangsatt av andre aktører.

Rådet bør til enhver tid ha noen planlagte aktiviteter, men samtidig ha mulighet og ressurser til uplanlagte initiativer.

Rådets aktiviteter sorteres hovedsakelig under følgende kategorier:

- Brev, uttalelser, høringsinnspill
- Seminarer, arrangementer og konferanser
- Dialog og dialogmøter
- Kronikker og andre former for mediaoppmerksomhet

Sekretariatet legger her frem en oversikt over mulige aktiviteter i hver kategori til diskusjon.

Brev, uttalelser og høringsinnspill

Rådet har i 2022 gitt innspill til forskjellige strategiarbeid, kunnskapsgrunnlag og meldinger. Flere av disse blir lansert i 2023:

- Strategi for persontilpasset medisin, 17. januar 2023
- NOU om personell i helse- og omsorgstjenesten, 1. februar 2023
- Folkehelsemeldingen, våren 2023
- Nasjonal helse- og samhandlingsplan, desember 2023

Rådet vil bli bedt om å komme med konkrete forslag til oppfølgingsaktiviteter etter hvert som disse blir lagt frem, se også sak 9/1/2023 om strategi for persontilpasset medisin.

Helse- og omsorgsdepartementet har varslet flere andre meldinger, strategier og kunnskapsgrunnlag fremover.

I 2023:

- NOU fra Kvinnehelseutvalget, innen 8. mars 2023
- Sykehusutvalget, 27. mars 2023
- Ekspertutvalg for fastlegeordningen, 15. april 2023
- Gjennomgang av organisering, roller og ansvar i den sentrale helseforvaltningen, mai 2023
- Opptrappingsplan psykisk helse, våren 2023
- Stortingsmelding om Bo trygt hjemme-reformen, våren 2023
- Stortingsmelding om helseberedskap, i løpet av 2023
- Stortingsmelding om forebyggings- og behandlingsreform på rusfeltet, i løpet av 2023

I 2024:

- Stortingsmelding om prioritering

Innspillfristen til de fleste meldingene og kunnskapsgrunnlagene i 2023 er passert, men rådet bes diskutere om det er noen av disse/hvilke av disse rådet bør rette spesiell oppmerksomhet mot når de legges frem.

Seminarer, arrangementer og konferanser

Rådet har tidligere uttalt at de ønsker å sette dagsorden gjennom å arrangere seminarer og konferanser. Rådet har gjennom spørreundersøkelsen etter HelseOmsorg21 konferansen 2022 innhentet mange innspill til mulige temaer til arrangementer (se vedlegg 1 til sak 53/6/2022), i tillegg er det temaer som har kommet frem i diskusjoner i rådet. Det er ellers mange aktører som er opptatt av å sette forskning, innovasjon og verdiskaping innenfor helsefeltet på dagsorden. Rådet bør diskutere på hvilke områder det viktig at rådet tar egne initiativ til arrangementer, og på hvilke områder det er mer hensiktsmessig at rådet kobler seg på andres arrangement. Rådet bes videre diskutere om det er allerede kjente arrangementer som rådet bør koble seg på eller hvor rådet kan inviteres seg inn til å holde presentasjoner.

Som et utgangspunkt for egne arrangementer i 2023, foreslår sekretariatet to halvdags-arrangementer (webinarer eller frokostmøter), ett i vårsemesteret og ett i høstsemesteret. I tillegg vil rådet delta på Arendalsuka (eget arrangement + mulig arrangement NHO holder i for oppfølging av innspillet til Nasjonalt eksportråd).

Det foreslås at rådet ikke arrangerer en stor konferanse i 2023, men eventuelt tar opp til diskusjon på et senere møte om det skal arrangeres en HelseOmsorg21-konferanse i 2024.

Sekretariatet forslår at det utpekes referansepersoner/arbeidsgrupper som kan bistå sekretariatet i planlegging av arrangementer i 2023. I første omgang bes det om at det utpekes medlemmer til å bidra i planlegging av arrangementet til våren og i planlegging av eget arrangement på Arendalsuka.

Dialog og dialogmøter

Rådet vil følge opp allerede initiert dialog med forskjellige aktører knyttet til oppfølging av dialogmøtene rådet arrangerte i 2021 og 2022 om hvordan innkjøp og anskaffelser kan bidra til mer innovasjon og næringsutvikling. Dette inkluderer blant annet videre arbeid med mulig utvikling av en handlingsplan for innovative offentlige anskaffelser (se sak 8/1/2023) og oppfølging av toppleder møtet i september 2022 om helsenæring (se sak 7/1/2023).

Rådet har videre opprettet dialog med Helse- og omsorgsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og distriktsdepartementet om et kunnskapsløft for kommunene og etablering av Kommunenes strategiske forskningsorgan – helse. Dette følges opp i 2023.

Rådet vil også følge opp innspillet til Nasjonal eksportråd om at norsk helse- og life science næring bør være et satsingsområde for eksport og fortsette å ha rollen som koblingsaktør hvis ønskelig for de involverte aktørene.

Rådet har begynt sondering av behovet for en strategi for livsvitenskap og har tidligere vedtatt å arbeide videre med området i en workshop (se sak 41/5/2022). Arbeidet følges opp i 2023.

Rådet bes diskutere om det andre dialogaktiviteter som rådet bør ta initiativ til i 2023.

Sekretariatet foreslår at det ikke nedsettes konkrete arbeidsgrupper for dialogaktivitetene nå, men at medlemmer blir kontaktet på *ad-hoc* basis ved behov.

Kronikker og andre former for mediaoppmerksomhet

Rådet skal delta i samfunnsdebatten og har de siste to årene skrevet 3-4 kronikker i året.

Tema for kronikker og debattinnlegg vil oftest følge av de andre typene av aktiviteter som rådet gjennomfører. Rådet bør derfor hele tiden vurdere om de forskjellige aktivitetene kan utløse et medieinnspill.

Forslag til vedtak

Rådet ber sekretariatet ta med seg kommentarene som kommer på møtet i det videre arbeidet.

NN, NN, NN deltar i arbeidsgruppen(e) for planlegging av arrangement våren 2023 og Arendalsuka.

Sak 6/1/2023

Finansieringsmodeller i helsetjenesten

Type sak	Diskusjonssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge
Saksbehandler	Henrietta Blankson, Ina K Dahlsveen
Vedlegg	
Tidligere behandlet	

Bakgrunn

Gjennom dialogmøtene som rådet gjennomførte i 2021 og 2022 om hvordan innkjøp og anskaffelser kan bidra til mer innovasjon og bærekraft i helsetjenesten, kom det frem at det er manglende kunnskap om effekten finansieringsmodeller i helsetjenesten faktisk har på innovasjon, bruk av innovative anskaffelser og samarbeide med næringslivet. Basert på dette har rådet besluttet å arbeide videre med behovet for et bedre kunnskapsgrunnlag om hvordan finansieringsmodellene i helsetjenesten påvirker mulighetene for innovasjon, næringslivssamarbeid og næringsutvikling (sak 29/3/22).

Saken er knyttet til flere hovedmål innenfor de tre hovedområdene i rådets handlingsplan for 2022-2023.

Hvorfor saken fremmes

Saken fremmes for å gi rådet mer kunnskap om finansieringsmodellene i helsetjenesten og hva en vet om effekten av finansieringsordningene og på bakgrunn av dette diskutere behovet for en utredning på området.

Hovedpunkter

God samhandling mellom primærtjeneste og spesialisthelsetjeneste er avgjørende for en bærekraftig helsetjeneste. Hurdalsplattformen trekker både frem at regjeringen vil sørge for finansiering som legger til rette for sammenhengende pasientforløp og økt pasientsamarbeid mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten og forslag om å etablere finansieringsmodeller som legger bedre til rette for trinnvis utvikling og realisering av sammenhengende e-helseløsninger og forbedringer av helsetjenesten.

Helsedirektoratet vil innlede om de forskjellige finansierings- og tilskuddsordningene de forvalter og hva en vet om hvordan disse virker på tjenestene og mulighetene for innovasjon, næringslivssamarbeid og næringsutvikling.

Rådet bes om å diskutere behovet for et bredere kunnskapsgrunnlag på området og eventuell prosess for å innhente et slikt grunnlag.

Se også følgende rapporter fra Helsedirektoratet og direktoratet for e-helse som er relevant for saken:

- [Utvikling av finansieringssystemene for bedre å understøtte sammenheng i tjenestene](#), Helsedirektoratet, 2021
- [Flytting av spesialisthelsetjenester hjem](#), Helsedirektoratet 2022
- [Gevinstrealiseringsrapporter](#) – Nasjonalt velferdsteknologiprogram, Helsedirektoratet, 2015 og 2017
- [Samarbeid med næringslivet på e-helseområdet](#). Anbefaling om bruk av forskning, innovasjon og næringsutvikling for å styrke gjennomføringskraften, Direktoratet for e-helse, 2021

Forslag til vedtak

Rådet ber sekretariatet følge opp videre aktiviteter i tråd med de kommentarene som kommer på møtet.

Sak 7/1/2023**Toppledermøte om helsenæring - oppfølging**

Type sak	Orienteringssak/Diskusjonssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge
Saksbehandler	Henrietta Blankson, Ina Dahlsveen,
Vedlegg	
Tidligere behandlet	42/5/2022

Bakgrunn

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) inviterte til toppledermøte 22. september 2022 om hvordan norsk helsenæring kan utvikles for økt verdiskaping, bidra til lønnsomme arbeidsplasser, og styrke helsenæringens mulighet til å konkurrere i utlandet. Rådsleder deltok som observatør sammen med medlemmer fra HO21-sekretariatet, men hadde ikke mulighet til å komme med muntlige innspill i møtet, se også sak 42/5/2022.

Rådet har innhentet mange innspill gjennom dialogmøtene om innovasjon og næringsutvikling. En viktig oppgave for rådet er å bringe disse videre til premissgivere, beslutningstagere og offentligheten. Mange av innspillene er relatert til områdene HOD og NFD særlig etterspurte på toppledermøtet. I etterkant av toppledermøtet sendte rådet et skriftlig [innspill](#) til NFD. I brevet pekte rådet på 1) kommunenes rolle som hjemmemarked og deres utfordringer, dette var svakt omtalt i Helsenæringsmeldingen, 2) behovet for en handlingsplan for innovative anskaffelser og 3) ønske om et møte for å nærmere diskutere innspill rådet har fått i forbindelse med dialogmøtene rådet gjennomførte i 2021 og 2022. Rådet har ikke mottatt svar på brevet til NFD.

Saken er knyttet til følgende hovedmål i rådets handlingsplan for 2022-2023:

- Norge har et velfungerende økosystem for utvikling av helsenæring
- Norsk helsesektor (helsetjenesten og helsenæringen) har relevant kompetanse og kunnskap om innovasjon og IOA
- Hjemmemarkedet for norsk helsenæring er bærekraftig og konkurransedyktig
- Kultur for næringsutvikling innenfor helse fremmes i alle sektorer

Hvorfor saken fremmes

Saken fremmes for at rådet skal bli orientert om departementenes arbeid med oppfølging av Toppledermøtet om helsenæring og kunne gi innspill til dette.

Hovedpunkter

NFD vil orientere om departementenes oppfølging av toppledermøtet. Med bakgrunn i innspillene på toppledermøtet, har næringsministeren identifisert seks områder som det er særlig viktig å ta tak i for at norsk helsenæring kan utvikles for økt verdiskaping og økt internasjonal konkurransedyktighet. De seks områdene er:

1. Innovative anskaffelser, hjemmemarked
2. Test-fasiliteter, sentre for pilotering, klynger
3. Risikoavlastning
4. Tilgang til data, kliniske studier
5. Markedsføre Norge
6. Industrialisering av norske arbeidsplasser (ikke piloter), kommersialisering

Rådet bes om å gi innspill til departementenes arbeid med oppfølgingen.

Saken bør sees i sammenheng med sak 8/1/2023 Handlingsplan for innovative anskaffelser og sak 41/5/2022 Strategi for livsvitenskap som er rettet mot samme hovedmål i rådets handlingsplan som aktuell sak.

Forslag til vedtak

Rådet ber sekretariatet følge opp saken i tråd med de kommentarene som kommer på møtet.

Sak 8/1/2023**Handlingsplan for innovative anskaffelser**

Type sak	Diskusjonssak/ Vedtakssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge
Saksbehandler	Henrietta Blankson, Ina K Dahlsveen
Vedlegg	
Tidligere behandlet	Sak 43/5/22

Bakgrunn

Etter rådets dialogmøte med Helse- og omsorgsdepartementet, Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD), Næringsdepartementet (NFD), Helsedirektoratet, Direktoratet for e-helse og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) 30. mars 2022, ble det besluttet at rådet ville prioritere å arbeide for at det utvikles en tverrgående handlingsplan for innovative offentlige anskaffelser i regi av regjeringen (sak 29/3/22). Helsesektoren er stor, kompleks og har noen særegne utfordringer, og rådet har tidligere uttalt at planen i første omgang bør begrenses til helse. Behovet for en slik handlingsplan er også spilt inn til NFD i forbindelse med [innspill](#) i etterkant av toppleder møtet om helsenæring som NFD arrangerte i samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) i september 2022.

På rådsmøtet 28. september ble det besluttet å fortsette dialogen med relevante aktører for å diskutere rådets mulige pådriverrolle og planlegge hvordan utvikling av en regjeringsforankret handlingsplan kan tas videre (sak 43/5/22). Det ble foreslått å invitere relevante aktører til et felles møte.

Saken er knyttet til følgende hovedmål i rådets handlingsplan for 2022-2023:

- Norge har et velfungerende økosystem for utvikling av helsenæring
- Norsk helsesektor (helsetjenesten og helsenæringen) har relevant kompetanse og kunnskap om innovasjon og IOA
- Hjemmemarkedet for norsk helsenæring er bærekraftig og konkurransedyktig
- Kultur for næringsutvikling innenfor helse fremmes i alle sektorer

Hvorfor saken fremmes

Saken fremmes for diskusjon om mulige alternativer for rådets pådriverrolle slik at rådet kan beslutte videre prosess for utvikling av en handlingsplan.

Hovedpunkter

Sekretariatet har hatt innledende dialog med HOD, KDD og NFD om arbeidet med innovative anskaffelser, og KDD pekes ut som ansvarlig departement.

Det pekes på to generelle hovedveier til et vedtak om at det skal utarbeides en regjeringsforankret handlingsplan:

1. Et eller flere departement tar ansvar for å få utarbeidet en handlingsplan på bakgrunn av et tiltak fra en vedtatt eksisterende strategi, stortingsmelding eller på bakgrunn av regjeringsplattformen.
2. Et representantforslag i Stortinget som behandles i en relevant komite og deretter vedtas med votering.

Etter innledende dialog med departementene synes det lite sannsynlig at alternativ 1 vil være mulig på kort sikt da en handlingsplan for innovative anskaffelser ikke er forankret i Hurdalsplattformen eller har kommet opp som tiltak i tidligere strategier og meldinger. Det foreslås allikevel at KDD, som ansvarlig departement for å følge opp *St. meld. 30 En innovativ offentlig sektor*, inviteres til et senere rådsmøte for dialog og for å oppdatere om KDDs arbeid med oppfølging av meldingen og hva som er de politiske prioriteringene er på kort sikt. Det bør også vurderes om aktører som DFØ og Direktoratet for e-helse bør inviteres.

Alternativ 2 betyr at rådet må identifisere mulige politikere som kan tenkes å fremme et slikt forslag. Det bør være en gruppe som helst representerer mer enn et parti. Hvis rådet beslutter å bruke denne fremgangsmåten, bør det utarbeides et utkast til et slikt forslag som tydeliggjør gevinstene ved tiltaket og som kan brukes i videre dialog med aktuelle politikere. Utkastet bør diskuteres med de viktigste aktørene i forkant i et felles møte. Rådet bes komme med forslag om hvilke politikere som er aktuelle å kontakte og hvordan kontakten skal opprettes. Det bør være medlemmer i rådet som kontakter politikerne. Sekretariatet foreslår at det opprettes en *ad hoc*-arbeidsgruppe for denne aktiviteten.

Rådet bes å diskutere de fremsatte alternativene og om det eventuelt er andre alternativ som er mer hensiktsmessig.

Forslag til vedtak

Rådet ber sekretariatet følge opp saken med de innspillene som kom fram i møtet. [Følgende medlemmer deltar i arbeidsgruppen for representantforslaget:]

Sak 9/1/2023**Strategi for persontilpasset medisin**

Type sak	Diskusjonssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge
Saksbehandler	Henrietta Blankson, Katrine Rolid
Vedlegg	1. <i>Regjeringens strategi for persontilpasset medisin.</i>
Tidligere behandlet	

Bakgrunn

[Regjeringens strategi for persontilpasset medisin](#) ble lansert 17. januar.

HelseOmsorg21-rådet ga i 2022 [innspill til strategien](#). Rådet konsentrerte da innspillet sitt om strategiens ambisjonsnivå, strategiens tematiske avgrensninger og prioriteringer, helsedata og infrastruktur, etiske og juridiske forhold, offentlig-privat samarbeid, og samhandling, koordinering og kompetanse.

Hvorfor saken fremmes

Saken legges frem til diskusjon om HelseOmsorg21-rådets oppfølging av strategien.

Hovedpunkter

Regjeringens visjon er at persontilpasset medisin er en integrert del av forebygging, diagnostikk, behandling og oppfølging i helsetjenesten med mål om bedre helse og mestring gjennom livet.

Strategien har tre målområder som skal bidra til å realisere visjonen:

1. Likeverdig tilgang til persontilpasset medisin hvor pasientbehandling, systematisk kunnskapsbygging og forskning er integrert.
2. En helse- og omsorgstjeneste som har relevant kompetanse til å møte individets behov knyttet til persontilpasset forebygging, diagnostikk, behandling og oppfølging.
3. Effektiv og sikker bruk, analyse, deling og lagring av storskala helsedata som inngår i persontilpasset medisin for helsehjelp, tjenesteutvikling og forskning innenfor rammene av den enkeltes integritet og personvern.

Nils Olav Refsdal fra Helse- og omsorgsdepartementet vil presentere strategien.

Rådet bes diskutere mulig oppfølging av strategien på kort og lang sikt. Særlig viktig er områder som er avhengig av en bred tilnærming og hvor rådet kan gi en merverdi ved å engasjere seg:

- Er det områder i strategien hvor involvering av rådet kan gi en merverdi?
- Er det tema som ikke er ivaretatt i strategien og som rådet bør løfte?
- Hvilke rolle kan rådet ta, og hva slags konkrete aktiviteter kan rådet sette i gang på kort og på lengre sikt?

Forslag til vedtak

Rådet ber sekretariatet følge opp strategien med de kommentarene som kommer på møtet.

Sak 10/1/2023

Eventuelt

Type sak

Til HO21-rådet

Fra Ole Johan Borge

Medlemmene bes melde inn saker til eventuelt ved starten av møtet.

Forslag til vedtak

Intet

Sak 11/1/2023

Evaluering av møtet

Type sak	Diskusjonssak
Til	HO21-rådet
Fra	Ole Johan Borge

Det foretas en evaluering av møtet.

Forslag til vedtak

Intet